FUNDACJA ANWIL dla Włocławka

MEDYCZNY UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU WE WŁOCŁAWKU

Refundacja sprzętu stomijnego i zasady wsparcia dla pacjentów ze stomią

Teresa Siemianowska

Refundacja sprzętu stomijnego

- Według Rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia w sprawie zasad zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz wykazu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych osobom ze stomią przysługuje bezpłatny, w 100 procentach refundowany przez NFZ, sprzęt stomijny.

Refundacja sprzętu stomijnego

- Od 1 stycznia 2004 r. obowiązują jednolite limity miesięczne na sprzęt stomijny w całej Polsce (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10.05.2003 r., Dz. U. nr 85 z dnia 16.05.2003 r.). Limity te zostały utrzymane w Rozporządzeniu MZ z 2009 r. (Dz. U. nr 139, poz. 1141) oraz rozporządzeniu MZ z 6 grudnia 2013 r. (Dz. U. 2013, poz. 1565):
- **kolostomia - 300 zł**
- **ileostomia - 400 zł**
- **urostomia - 480 zł**

Refundacja sprzętu stomijnego

- Zlecenie (receptę, wniosek) na sprzęt stomijny wystawia lekarz specjalista (chirurg lub w przypadku urostomii urolog) lub lekarz podstawowej opieki zdrowotnej. Od 2014 r. rozszerzono listę osób uprawnionych do wypisania zlecenia (przy kontynuacji nawet pielęgniarka lub położna ubezpieczenia zdrowotnego).

Refundacja sprzętu stomijnego

- Od 1 stycznia 2014 r. obowiązują **nowe kody** sprzętu stomijnego:
- **P.099.K** – Sprzęt stomijny – stomia na jelicie grubym (kolostomia)
  P.099.I – Sprzęt stomijny – stomia na jelicie cienkim (ileostomia)
  P.099.U – Sprzęt stomijny – stomia na układzie moczowym (urostomia)

Refundacja sprzętu stomijnego

- Od 1 stycznia 2020 roku zmieniają się zasady wystawiania zleceń na wyroby medyczne (np. wózki inwalidzkie, aparaty słuchowe, cewniki, środki pomocnicze): wprowadzony zostaje nowy wzór zlecenia, który nie wymaga potwierdzenia w Oddziale NFZ!!!

Refundacja sprzętu stomijnego

- Uprawnienie pacjenta do danego wyrobu medycznego zostaje potwierdzone w systemie elektronicznym przez lekarza lub inną osobę uprawnioną, która zlecenie wystawia (w przychodni, w szpitalu). Dzięki temu pacjent od razu może się udać z potwierdzonym zleceniem do sklepu lub apteki, bez konieczności wizyty w NFZ, jak do tej pory. Dzięki nowemu rozwiązaniu pacjenci i ich opiekunowie nie tracą czasu na potwierdzanie zleceń w NFZ (osobiście lub korespondencyjnie).
- Wizyty pacjenta w Funduszu będzie wymagana w sytuacji, gdy lekarz nie uzyska w eWUŚ (elektroniczna Weryfikacja Uprawnień Świadczeniobiorcy) potwierdzenia, że pacjent jest ubezpieczony lub gdy pacjent nie złoży pisemnego oświadczenia.

Refundacja sprzętu stomijnego

- Należy pamiętać, że pacjent może zostać zaopatrzony jednorazowo w wyroby medyczne przysługujące comiesięcznie na okres nie dłuższy niż trzy kolejne miesiące, z wyłączeniem miesięcy, które upłynęły, czyli: zlecenie wystawione na miesiąc styczeń, luty, marzec 2021 r. można zrealizować: • w styczniu 2021 r. na 3 miesiące, czyli na styczeń, luty, marzec 2021 r. • w lutym 2021 r. na 2 miesiące, czyli na luty, marzec 2021 r. • w marcu 2021 r. na 1 miesiąc, czyli na marzec 2021 r.
- Nie należy zatem zwlekać z jego potwierdzeniem i realizacją. Lekarz i pracownicy NFZ nie mogą przedłużyć jego ważności. Wszelkie zmiany w zleceniach lekarskich wymagają formy pisemnej i muszą być potwierdzone pieczątką i podpisem zlecającego lekarza lub felczera.

Refundacja sprzętu stomijnego

- Nowy sposób potwierdzania zleceń w systemie elektronicznym wprowadza też inne udogodnienie: zlecenie może być wystawione i potwierdzone niezależnie od miejsca zamieszkania pacjenta.

Refundacja sprzętu stomijnego

- **Dodatkowe uprawnienia osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności**
- Od 1 lipca 2018 roku osoby, które ukończyły 16 rok życia i posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, mają prawo:
- do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach
- do świadczeń rehabilitacji leczniczej wymagane jest skierowanie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (skierowanie obowiązuje do wszystkich zakresów rehabilitacji, w tym do lekarza rehabilitacji leczniczej, tj. do lekarskiej ambulatoryjnej opieki rehabilitacyjnej)
- do korzystania bez wymaganego skierowania ze świadczeń w poradniach specjalistycznych
- **do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych, według wskazań medycznych, bez uwzględnienia okresów użytkowania**

Polskie Towarzystwo Stomijne POL-ILKO

- Polskie Towarzystwo Stomijne POL-ILKO powstało w 1987 r. w Poznaniu. Obecnie posiada 20 oddziałów regionalnych i kilka klubów w całej Polsce. Organizacja jest stowarzyszona w Europejskim (EOA) oraz Światowym Stowarzyszeniu Stomijnym (IOA).

Polskie Towarzystwo Stomijne POL-ILKO

- Władzami Towarzystwa są: Walne Zgromadzenie Delegatów, Zarząd Główny, Główna Komisja Rewizyjna, Sąd Koleżeński.
- Kadencja władz Towarzystwa, w tym delegatów na Walne Zgromadzenie Delegatów trwa cztery lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu jawnym lub tajnym, w zależności od uchwały Walnego Zgromadzenia Delegatów lub Walnego Zgromadzenia Członków Oddziału Regionalnego (w odniesieniu do wyboru Delegatów) w tym przedmiocie.
- Członkowie władz Towarzystwa pełnią swoje funkcje społecznie i nie przysługuje im z tego tytułu żadne wynagrodzenie.

Polskie Towarzystwo Stomijne POL-ILKO

- **Celami statutowymi Towarzystwa są:**
- ochrona i promocja zdrowia w zakresie przypadków nowotworów układu pokarmowego, a w szczególności sposobów ich leczenia poprzez wyłonienie stomii (przetoki jelitowej),
- działanie na rzecz osób niepełnosprawnych posiadających stomię,
- promocja i organizacja wolontariatu do wzajemnego niesienia pomocy i wsparcia na rzecz osób ze stomią,
- podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia pełni aktywności życiowej osób, którym wytworzono operacyjnie czasową lub stałą stomię, a w szczególności kolostomię, ileostomię, urostomię lub inną przetokę wymagającą stałego zaopatrzenia w sprzęt stomijny,
- niesienie wszechstronnej pomocy w szybkim powrocie do normalności osób posiadających stomię i udzielanie wsparcia psychicznego osobom nowo operowanym i ich rodzinom,
- budzenie i pogłębianie wrażliwości społecznej różnych środowisk na problemy osób posiadających stomię i propagowanie idei niesienia pomocy tym osobom.

Karta praw osoby ze stomią Międzynarodowego Stowarzyszenia Stomijnego IOA

- Prawa polskiego pacjenta zostały zawarte w Ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o **Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta**. Stomicy mogą także liczyć na przywileje zawarte w **Międzynarodowej Karcie Praw Osoby ze Stomią**.

Karta praw osoby ze stomią Międzynarodowego Stowarzyszenia Stomijnego IOA

- 1. Każdy pacjent przed operacją powinien uzyskać porady, które pozwolą mu podjąć w pełni świadomie decyzję o operacji, dadzą wiedzę o korzyściach wynikających z leczenia oraz zasadniczych aspektach życia ze stomią.
- 2. Stomia powinna być wytworzona w optymalnym dla pacjenta miejscu, zgodnie z zasadami medycznymi i z uwzględnieniem wszystkiego, co będzie sprzyjało komfortowi pacjenta. Takie jest podstawowe prawo pacjenta.
- 3. Pacjent ma prawo do uzyskania wsparcia specjalistów medycznych i specjalistycznej opieki pielęgniarskiej tak przed, jak i po operacji, zarówno w czasie pobytu w szpitalu, jak i po powrocie do domu.
- 4. Osoba ze stomią ma prawo otrzymać pełną, bezstronną i obiektywną informację dotyczącą sprzętu stomijnego oraz zasad i sposobów zaopatrzenia w ten sprzęt.

Karta praw osoby ze stomią Międzynarodowego Stowarzyszenia Stomijnego IOA

- 5. Osoba ze stomią ma prawo dokonywać wolnego wyboru sprzętu spośród dostępnego w danym kraju bez jakiegokolwiek przymusu, skrępowania i ograniczeń.
- 6. Osoba ze stomią ma prawo do informacji o krajowym towarzystwie stomijnym oraz ma prawo do uzyskania wsparcia ze strony takiego towarzystwa.
- 7. Osoba ze stomią ma prawo do uzyskania wszelkich informacji ważnych z punktu widzenia jej życia oraz pracy, ma prawo oczekiwać takich informacji dla rodziny i przyjaciół, tak aby wzrastała powszechna świadomość co do warunków, jakie są niezbędne do przystosowania się do stomii oraz do osiągnięcia przez osoby ze stomią zadowalającej jakości życia po operacji.

Kampania społeczna „StomaLife’’

- W ramach kampanii funkcjonują punkty konsultacyjno-szkoleniowe stworzone z myślą o stomikach, jak również o ich bliskich.
- Wyłonienie stomii wiąże się z obawą braku akceptacji ze strony społeczeństwa i nieumiejętnością poradzenia sobie w nowej sytuacji, stąd tak istotna rola uzyskania bezpłatnych porad, dotyczących pielęgnacji stomii. Dotychczas powstało już kilkanaście takich punktów.
- **Włocławek**
  ul. Kilińskiego 7a
  tel. 664 321 327

Wolontariat

- Jednym z podstawowych celów, jakie stawiają sobie wszystkie towarzystwa stomijne, jest tworzenie możliwości spotykania się ludzi, którzy znaleźli się w podobnej sytuacji życiowej, których „łączy" posiadanie stomii. Temu celowi służy, obok spotkań grupowych, ruch ochotników, wolontariuszy. Wolontariusze udzielają takiego wsparcia, którego nie mogą udzielić profesjonaliści - chyba, że sami mają stomię. Towarzystwa stomijne organizują pomoc ochotników po to, żeby wykorzystać niezwykły potencjał osób, ich prywatną, osobistą wiedzę i doświadczenie w adaptacji do stomii, a nie po to, by zastępować czy wyręczać profesjonalistów, albo organizować konkurencyjny w stosunku do służby zdrowia serwis. Idea wolontariatu to dzielenie się własnym doświadczeniem i udzielanie wsparcia psychicznego.

Wolontariat

- Wolontariusz nie jest więc doradcą. Pomoc przychodzi przez dobry osobisty przykład, empatię oraz dzięki temu, że osoba, do której przychodzi wolontariusz może się z nim utożsamiać poprzez podobieństwa drogi życiowej. Wolontariusz pomaga osobie ze stomią i jej rodzinie w emocjonalnej adaptacji do stomii. Pomaga on osobie ze stomią w odbudowaniu zaufania do siebie.
- Wolontariusz jest uosobieniem nadziei, jest człowiekiem szczęśliwie żyjącym ze stomią.

Wolontariat

- **Wolontariuszami mogą być wyłącznie osoby ze stomią**.
- We wszystkich towarzystwach jest to wymóg absolutny. Wolontariusze odbywają specjalne przygotowanie przed rozpoczęciem swojej służby, a potem uczestniczą w zajęciach pomagających w rozwiązywaniu problemów, jakie przed nimi stają. POL-ILKO rozpoczęło tworzenie wolontariatu w roku 1997 od przeszkolenia **regionalnych koordynatorów wolontariuszy.** Zostały nimi osoby ze stomią, o dużym doświadczeniu w pracy w Towarzystwie, charakteryzujące się łatwością nawiązywania kontaktów z ludźmi.

Wolontariat

- Koordynator powinien być co najmniej trzy lata po operacji, dobrze znany w środowisku, bez większych problemów zdrowotnych, realistyczny optymista, praktyczny, pogodny, niekonfliktowy, dyskretny i taktowny. Koordynatorzy tworzą i nadzorują działanie wolontariatu na swoim terenie.

Wolontariat

- Kandydatów na wolontariuszy powinny wskazywać pielęgniarki stomijne, lekarze poradni stomijnych, członkowie Oddziałów Regionalnych Towarzystwa. Każdy kandydat powinien przejść rozmowę kwalifikacyjną przeprowadzoną przez koordynatora wolontariuszy w danym regionie i przez pracownika służby zdrowia (pielęgniarka, psycholog, lekarz).

Wolontariat

- Kandydaci na wolontariuszy przechodzą przeszkolenie zakończone certyfikatem i winni mieć świadomość, że bycie wolontariuszem nie jest wyróżnieniem czy nagrodą, ale powołaniem do obowiązków. POL-ILKO organizuje spotkania i szkolenia dla wolontariuszy, stwarzając możliwość bezpłatnego korzystania z pomocy profesjonalistów - pielęgniarek, lekarzy, psychologów.

Kampania społeczna „StomaLife’’

- **Cel kampanii Zadaniem kampanii społecznej „StomaLife. Odkryj stomię” jest walka z wykluczeniem społecznym dotykającym stomików.**
- Celem kampanii jest przełamanie tabu związanego ze stomią oraz edukacja pacjentów i społeczeństwa w zakresie faktów i mitów związanych ze stomią.
- **Do głównych zadań kampanii należy zaliczyć**:

- edukację opinii publicznej na temat stomii oraz problemów osób z wyłonioną stomią,
- budowanie zrozumienia i wsparcia społecznego dla stomików,
- aktywizację społeczną stomików,
- zmianę postaw stomików w kierunku akceptacji swojej sytuacji życiowej.

Kampania społeczna „StomaLife’’

- **Misja kampanii**
- Misją kampanii jest zbudowanie powszechnej akceptacji dla stomików tak by mogli powrócić do normalnej aktywności zawodowej i społecznej.
- Jak pokazują badania stomia to nie tylko obciążenie fizyczne ale i psychiczne, na które pacjent powinien zostać odpowiednio przygotowany. Aby zapewnić mu psychiczny komfort należy prowadzić dialog z personelem medycznym, który jest pierwszym źródłem informacji i wsparcia dla pacjentów. Współpraca może zaowocować wprowadzeniem lepszych praktyk w zakresie opieki nad osobami z wyłonioną stomią oraz odpowiednio przygotować je do zabiegu.

Karta stomika

- Organizatorzy ogólnopolskiej kampanii społecznej "STOMAlife. Odkryj Stomię" przygotowali kartę stomika, którą można otrzymać za pośrednictwem strony internetowej kampanii: STOMAlife.
- Oprócz karty dostępne jest zaświadczenie, które może być przydatne w różnych życiowych sytuacjach, np. w podróży. Zaświadczenie dostępne jest w wielu językach na stronie kampanii. Zaświadczenie można wydrukować i udać się z nim do lekarza pierwszego kontaktu, który zaświadczy posiadanie stomii przez pacjenta.

Prawa stomika

Osoba ze stomią ma prawo otrzymać:

informację dotyczącą sprzętu stomijnego oraz zasad i sposobów zaopatrzenia w ten sprzęt, a także zasad i przepisów dotyczących refundacji.

Wybór sprzętu stomijnego to sprawa indywidualna. Zależy od potrzeb pacjenta, jego upodobań i rodzaju stomii.

Edukacja w zakresie oceny i funkcjonowania stomii jelitowej

Zasady pielęgnacji stomii:

- jak wypróżnić worek?
- jak zmienić worek?
- jak pielęgnować stomię?
- jak pielęgnować skórę wokół stomii?
- jak rozpoznać powikłania?
- kiedy i gdzie szukać profesjonalnej pomocy?

Edukacja pacjenta w zakresie doboru i obsługi sprzętu stomijnego

Właściwie dobrany sprzęt stomijny ma znaczenie dla rehabilitacji osób ze stomią i ich samopoczucia. Przy doborze sprzętu bierzemy pod uwagę:

- typ stomii;
- rodzaj wydzieliny;
- częstość odpuszczania treści worka;
- sprawność manualną pacjenta;
- kontrolę nad zmysłami (wzrok, słuch);
- styl życia;
- miejsce wprowadzenia stomii;
- preferencje pacjenta.

Prawidłowo dopasowany sprzęt stomijny daje możliwość:

pełnej rehabilitacji po operacji;

całkowitej akceptacji życia ze stomią;

powrotu do życia rodzinnego

wysokiej jakości życia pacjenta.

Wskazania do włączenia do opieki rodziny

Pacjent nie zawsze jest w stanie opanować pielęgnację stomii. Przyczyniają się do tego:

- zaburzenia psychiczne;
- niepomyślna diagnoza;
- starość i unieruchomienie w związku z podeszłym wiekiem;
- negatywny stosunek do leczenia;
- niezdolność nauczenia się samodzielnego pielęgnowania.

Edukacja stomika

Od odpowiedniej edukacji pacjenta zależy jakość życia stomika. Im więcej informacji chory uzyska, tym lepiej będzie sobie radził w warunkach domowych.

Musimy zwrócić uwagę na to, że ludzie uczą się w różnym tempie. Przy udzielaniu informacji i rad należy wziąć pod uwagę:

- poziom inteligencji,
- stan emocjonalny
- możliwości pacjenta.

Grupy wsparcia

- rodzina
- pielęgniarka stomijna
- poradnie stomijne
- punkty konsultacyjne
- Oddziały Polskiego Towarzystwa Opieki nad Chorym ze Stomią POL-ILKO
- wolontariat
- współpraca z firmami

Podsumowanie

„W wielu przypadkach stomia to często cena życia, drzwi do lepszego życia. Stomia nie jest wrogiem, jest przyjacielem, dzięki któremu żyją. A że czasem przyjaciel nie jest najpiękniejszy albo nas irytuje?

Cóż… Przecież to zdarza się w największych przyjaźniach.”

Prof. dr hab. Tomasz Banasiewicz

Dziękuję za uwagę